

ТВОРЧЕ ВИХОВАННЯ В ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНІЙ СИСТЕМІ НАВЧАННЯ

Люлька В.С.

*Чернігівський державний педагогічний університет
імені Т.Г. Шевченка*

У сучасних умовах трудової діяльності від працівника вимагаються не тільки професійні знання і вміння, а й здібності сприймати нове, приймати рішення, проектувати і виконувати творчу роботу. Як закономірна реакція на необхідність переорієнтації і оновлення звичної системи трудового навчання учнів загальноосвітніх шкіл і став Державний стандарт освітньої галузі „Технологія”. Цей документ передбачає, що акценти в трудовій підготовці учнів повинні переміститися, від фактично ремісничого тренувального навчання до формування та розвитку творчої ініціативи, творчого пошуку, інтелектуального наповнення змісту всього трудового навчання, створення реальних умов для реалізації індивідуальних можливостей особистості кожного учня. Стає зрозумілим, що в XXI столітті технічні знання, технічна культура молодого людини, яка вступає до самостійного життя, настільки ж важлива, як і гуманістична культура, якою вона оволодіває у школі. Акцент у роботі учнів на уроках трудового навчання за проектно-технологічною системою переноситься саме на розвиток творчого мислення, розкриття ними елементів творчості. Виходячи з цього, перед вчителем трудового навчання ставиться мета не лише навчити кожного учня сукупності трудових операцій та прийомів, а формувати технічно освічену творчу особистість, здатну швидко адаптуватися до стрімких змін у сучасному середовищі.

Згідно кібернетиці, творчість може проявляти себе тільки в тій сфері діяльності, де обмаль інформації, а оскільки брак інформації існує скрізь і буде існувати завжди, – сфера творчості різноманітна і не вичерпана.

Творчість може розглядатися в двох аспектах: психологічному (досліджується механізм течії акту творчості) та філософському (розглядаються ідеї суттєвості творчості). Творчість завжди проявляється у поширених соціально-історичних умовах. Однією з основних умов розвитку наукової, технічної творчості є свобода критики, творчі дискусії, свобода і боротьба думок. Висування нових ідей передбачає вихід за рамки теорії і пов'язаних з ним методів, що склалися, критичних відношень до традицій. Догманізація рівня досягнутих знань гальмує розвиток науки та пригнічує фантазію. Для творчості необхідне забезпечення більшого простору, особистої ініціативи, індивідуальних нахилів, простору думки, фантазії.

Окрім об'єктивної обумовленості процесу творчості велике значення мають і суб'єктивні фактори – внутрішня мотивація особистості, наявність продуктивного відтворення, розвинутої фантазії, у вихованні якої істотну роль відіграє проектно-технологічна діяльність. Державний стандарт передбачає, що основою побудови оновленого змісту трудового навчання, якраз повинен стати практично-технологічний підхід, який інтегрує всі види сучасної діяльності учнів: від появи творчого задуму до реалізації готового проекту. У психології творчість вивчається у двох аспектах: як психологічний процес створення нового, і як сукупність якостей особистості, які забезпечують включення у цей процес. Експериментальна психологія показала, що безсвідоме, свідоме та інтуїтивне у процесі творчості доповнюють одне одного.

У сучасному виробництві, яке має масовий характер все робиться згідно з інструкцією, в результаті чого творчий прояв окремого робітника відсутній. В той же час, як показує досвід, для творчої роботи в галузі науки, мистецтва потрібен талант,

який мають деякі люди, які можуть наповнити робочий день приємною і корисною творчою роботою.

Прийшов час, коли кожен учень в процесі проектування отримує більшої самостійності на створення нового, або вдосконалення існуючого виробу, отримує уявлення про перспективне його застосування.

Таким чином, завдання, що поставлене перед освітою, не тільки в тім щоб дати учням всебічні знання, а також розвивати в неї самостійність, мислення, які необхідні для розвитку творчого сприймання навколишнього світу. Найбільш сприятливими предметами для розвитку творчого мислення в учнів – це математика, фізика, креслення, праця, тому що тут самостійність мислення розкривається на рішенні задач, прикладів, різнорівневих завдань. Перехід на проектно-технологічну систему породив ряд проблем. Вчителі ще не підготувалися до змін, і як правило шукають професійної допомоги. Тому багато роботи передбачається по створенню методичного забезпечення занять тощо.

Література

1. Коберник О.М., Яшук С.М. Методика організації проектно-технологічної діяльності учнів на уроках трудового навчання – Умань, 2001 – 82 с.
2. Дьюи Д. Психология и педагогика мышления – М., 1996. – 256 с.

Стаття надійшла до редакції 17.04.2006 р.

УДК 371

ІННОВАЦІЇ В ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ ДО РОБОТИ В ШКОЛІ

Помігуєв О.Ю.

*Чернігівський державний педагогічний університет
імені Т.Г. Шевченка*

Для успішної реалізації програми модернізації загальної середньої освіти, яка багато в чому базується на її комп'ютеризації, необхідно оснастити школи не тільки сучасними технічними засобами, а й підготувати для цього відповідні педагогічні кадри, які будуть здатні вирішувати стратегічні завдання щодо реорганізації системи освіти в Україні.

Підготовка вчителя до інноваційної діяльності в області інформаційних та педагогічних технологій є актуальною проблемою для сучасної вищої школи [1, 2].

Аналіз стану впровадження інновацій у систему професійного навчання студентів педагогічних закладів освіти I-IV рівня акредитації дозволяє виділити ряд причин які негативно впливають на її ефективність:

Економічні негаразди розвитку освіти (відсутність коштів у навчальних закладах на придбання сучасних засобів навчання, недоступність придбання ліцензованих електронних посібників навчання, складність у проведенні та підключенні глобальної мережі Internet та ін.).